GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 67. **Brasiovu 7 Septembre 26 Augustu** **1872.**

†

Dimitrie Bolintinénu,

ilustrulu poetu alu Romanimei, geniulu, care solvi in totu decursulu vietii sale totu tributulu geniului seu spre innaltiarea gloriei natiunii romane prin literatura si poesia, marele poetu si scriitoriu publicisticu, care atatu in exiliulu dela 1848, catu si pana la trist'a agonia a doveditu Europii prin fetulu ingeniului seu, ca romanulu e demnulu descendente alu strabuniloru sei, cantandui faptele glorióse si aspiratiunile divine, demne de imbraciosiarea natiuniloru sorori din occidente; a carui voce incantá tóte semintiele latine, la cari a ajunsu traducerea lyrei lui, ér' romanii din tóte anghiurile lu leganara in camerele animei loru, Amiculu a totu romanulu si fermecatoriulu prosperitatii lui, a repausatu in Domnulu in **21 Augustu** a. c. in ospitiulu dela Pantelimonu, immormentandusse in satulu nascerii sale Bolintinu-din-vale prin rudeniele sale, fora picu de pompa?! care inse o reclama tóta natiunea dela statulu romanu, cá unu tributu alu veneratiunei museloru romane, caroru -si a sacrificatu viati'a!

Mortale quidquid habuit hic deposuit. Vir immortalitate dignissimus! Leniter ossa cubent!

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 6 Sept. 1872.

Tocm'a primimu cuprinsulu Cuv. de tronu, cu care deschise Maiest. Sa in 4 Sept. diet'a din Pest'a: Dupa introducere dice:

Problem'a dietei presente e a continuá pe basea institutiuniloru constitutionali regularea intregei organisatiuni a statului intr'unu modu corespundiutoriu intereseloru nationali si pretensiuniì tempului, inse totudeodata prin puneri la cale legali si investitiuni scopului ,corespundiutóriu a inaintá in tóta directiunea desvoltarea ulteriore spirituale si materiale a interesseloru nationali. La acésta pelunga activitate consecinte e de lipsa, cá cas'a deputatiloru, subpastrandu libertatea consultariloru, se -si implinésca regulatu si neimpedecatu chiamarea sa.

Organisatiunea casei de susu trebue se se modifice dupa cerintiele tempului, reservandu folósele, care le da ea pentru securitatea in contra precipitarii.

Miscarile electorali aratara de nou, catu de necessaria e indreptarea scaderiloru legii de alegere din 1848. — Privitoriu la ramurii administratiunii dice: Municipiale trebue se se puna in posesiune, a ingrigi de sene pentru spesele sale administrative. La organisatiunea judecatorésca trebue delaturate pedecele, ce se opunu unei procederi judecatoresci neamanate si secura. Apromite proiepte despre procedur'a civile si penale si unu codice penale. Privitoriu la libertatea de pressa, trebue se se suplinesca scaderile aflate pana acum in partea formale si materiale a legii de pressa. Vorbesce despre necessitatea desvoltarii ulteriore a instructiunii prin fipsarea sistemei invatiamentului mediu si superiore. Proiectele de legi pentru universitatea dela Clusiu si pentru Ludoviceu (institutulu de crescerea oficialiloru) se voru propune dietei. Lege montanistica si comerciale, pentru securitatea intereseloru industriei prin regularea cercularii baniloru. Retiéu'a calloru ferate se va complini si in directiunea ostica si sudica, aflanduse oferte fara garantia de interese. Darea publica se se impartie proportionatu, catu e mai cu potintia, asiedianduse pe o base drépta. — Proiecte de legi se se faca pentru incungiurarea dauneloru prin exundari. Prin provincialisarea regimenteloru croate immultirea numerului deputatiloru croati in dieta comuna e neaperata.

Diet'a Croatiei a exmisu un'a deputatiune regnicolaria si s'a rogatu de revisiunea Art. 30 din 1868 (despre inarticularea conventiunii intre Ungari'a si Croati'a pentru deciderea cestiuniloru de dreptu de statu) Ungari'a inca se exmita un'a atare. Dupa finirea provincialisarii confinialoru militari se voru propune articularile de legi despre impartirea loru teritoriale si representarea in dieta si altele. Si aratandu-si multiumirea cu relatiunile amicabili catra poterile externe, cari devenira totu mai amice, dechiara diet'a de deschisa.

Dupa deschiderea dietei Maiest. Sa imp. calatori la Berlinu. In Bodenbach fù intempinatu de regele Saxoniei.

Alte telegrame: Un'a scrisória de mana a imp. catra presiedintii Senatului imp. din 4 Sept. face acestor'a cunoscutu, ca delegatiunile se conchiama pe 16 Sept. in Pest'a.

Dela Berlinu 5 Sept. Imperatulu Rusiei Alexandru, cu m. principe de coróna si m. principe Vladimiru sosira adi si fura intempinati de imper. Vilchelmu, princ, de coróna, princ. regesci, si toti principii germani si Bismark la gara cu imnu russescu. Ambii imperati procesera prin stratele decorate la palatu.

Limb'a romana in statu.

(—) IV. Inainte de a ne dá parerea asupr'a usului sustienutu prin §-lu 8 Art. 44—1868, trebue se accentuamu, cum ca mai sunt inca tribunale regie in Transilvani'a, cari respingu actele gatite pentru advocati in alta limba, decatu in cea maghiara. Facuseramu si noi mentiune in acestu diariu despre acéea, ca unui advocatu romanu din Brasiovu i s'a fostu respinsu prin tribunalulu regiu din Sepsi Szt. György o suplica, ce nu erá compusa maghiaresce, cu indrumarea cá se o compuna maghiaresce, si cumca acel'a-si tribunalu ar' fi respinsu si plansórea de nullitate romana, indreptata in contra primei resolutiuni, totu cu indrumarea, ca advocatulu se compuna si plansórea de nullitate maghiaresce. Bietulu advocatu acumu ce se faca? Ungaresce n'a invetiatu nece odata; in alta limba nu i se primesce plansórea de nullitate. Drepturile partitei trebue se le apere; se apuca deci si bine reu cum scie, face o plansória de nullitate in limb'a maghiara.

Venindu-ne la mana o copia a acelei nullitati, ei damu locu aicea.

Acést'a nu o facemu dóra din motivulu, ca am voi se batjocurimu limb'a maghiara, nu, ci o facemu din motivulu, cá se aretamu aceloru, cari cu forti'a pretendu, cá se scriemu ungaresce, ori scimu ori nu scimu, cum potu densii se pericliteze drepturile privatiloru singuru din capriciulu de limba, la care n'au dreptu, nu, nu si éra nu, ca-ce dreptulu de limba e bunu comunu alu tuturoru nationalitatiloru in Ungari'a.

Éta acea plansória de nullitate:

„Tekintetés k. Törvényszék!

Az idei f. e 10-en Aprilis 2317/polg. szám alatt hozott resolutio ellen kovetkezendö

Semmiségipanaszt

hozok. A panaszolt resolutio nem törvényes, mert

a) A tekintetes törvényszéknek nem illik egy semmiségi panaszt rejicialni de csak a legfobb és ad excelsam curiam mint a semmittószéknek promovalni, nem a k. törvényszékie a dolog itelni egy semmiségi panasz altol.

b) A 1868-ik évi XLIV czik. nem lehet ugy fordulni és explikálni hogy valaki akar; mert az articulusba és az a czik által a feleknek a jog fentartotik az a nyelvben a pereket is iratok beadni in judicium a nyelvben a mellyetbe tud is akar, ésa t. törvényszék köteles van epen éza nyelvben a választ kiadni.

Roszul értetík a. t. k. Törvényszéknel a fenerintet articulus, mert a citalt articulus nem kizár az a nyelv, mely in praeterito gyakörlásba volt — a nemet is a román nyelv nem csak a vasos absolutismusba, a Bach allat, in usu volt, hanem az a mostani organisatio elött. En és a mas Brassai ügyvéd collega is a folt eröben nemet és román nyelvben scripta a tekintetes volt Háromszéki törvényszeknek promováltak és soha rejicialtak. En edig mindenkor most is az excelsam curiam et inclytam tabulam regiam a nagyméltóságu ministeriumhoz is actat a nemet vogy a román nyelvben beatam is soha nekem rejicialtak. Tovab a nagyméltóságas kir. Tabla Praeses, baro Apor ur, mikor it Brassoba volt mint ministerium Comissarius ugy interpretált a törvény, hogy csak a torvenyszeki beli procedura a magyar nyelvben muszái gyakorlani a perfeleknek jus maradvan, sua lingua gyakorlani. Az hiszem hógy a törveny nem máskepen keri és nem lehet kerni; mit én az oka, hogy az én anya nem magar aszony de oláh volt? Mit én az oka, hogy az absolutismusba nem proponaltak a gymnasium és a akademiakba magyar nyelvet? Látni van, hogy a t. k. törvényszek contra legem agalt, hogy az enyim semisegipanasz nem acceptálni hanem rejicialni mandalt, és hogy nem van jog engem admonaltani hogy én irjak magyar nyelvbe, ha tudni ha nem tudni, mert törvény sem nem mondja hogy muszái.

Hiszem, van nekem causa sufficiens semisegipanaszt relevalni és kerni, tekintetes törvényszék kegyelmes lenni, ezen panaszt secundum legem processualem ad excelsam Curiam promovalni, a ki

meltóztatassék a tek. törvenyszék resolutioját mondani hogy semmi és parancsolni hopy az enyim kérésre secundum legem tartozig a tek. törvenyszék procedálni.

Végre kérem a nagyságos Curiat, legyen jó nekem engedni ha nem jol irtam magyarul, 's ha törvényt értem én roszul poenat azert ram nem decretalni, mert most irom elsöször magyarul, is ha elek jobb tanulni is irni magyarul akarnék.

Brassoba, 23. Aprilis 1872.

N. N.
ügyvéd
nne Puscoiu Todor."

Spunane nóue acum ori cine, ca cei mai multi advocati romani si sasi, cari nu sciu maghiaresce, déca voru fi siliti cá scriptele procesuali se le faca maghiaresce; cá la pertractarile protocolarie, unde scriu advocatii cu man'a propria protocólele, se se folosésca de limb'a maghiara, — poté-voru ei, cu o limba cá cea din plansórea de nullitate de susu, séu póte si mai rea, apera drepturile partileloru, cum se cade?! si óre nu voru face ei mai mari incureaturi judelui cu limb'a maghiara cea reu si fora intielesu scrisa, de catu cu limb'a romana séu germana, (pre cari judele trebue se le precépa) bene si la intielesu scrise?

A pretende dela advocatii nemaghiari, cá in Transilvani'a se scrie maghiaresce, pentru cei mai multi din ei, este, decretulu de suspensiune dela advocatia, si totodata unu decretu pentru partitele romanesci, cá la incredentiarea advocatiloru cu procese, se nu mérga la acelu advocatu in carele au incredere, ci numai la acel'a, carele scie maghiaresce. Dupa cum suntemu informati, curtea de cassatiune, in urm'a plansorei de nullitate de susu, a nullificatu acelea resolutiuni ale tribunalului, care respinsera aciele nemaghiare. (va urmá).

Starea cea misera a unoru comune in tiéra etc.

c) Agricultura si economia.

Poporulu nostru este unu poporu eminamente agricolu si in tóte acestea agronomi'a si economi'a lui sunt in starea cea mai primitiva. Fora a intrá in meritulu cestiunii, ca-ci nu sunt specialu, voiu radica cateva cestiuni, pe care ni le potu resolva cu mai mare succesu, ómenii competinti.

Prin inmultirea populatiunii mosiile se impartiu in partiele totu mai mici. Reulu acest'a óre nu s'ar' poté recompensa prin imultirea soiuriloru de semenaturi si prin o cultura rationale?

Horticultur'a e aprópe neglesa de totu. In unele sate nu essista gradini, éra in altele pomari'a se afla in acel'asi stadiu, in care se afla acum dóue sute de ani. Imultirea soiuriloru de póme si nobilarea celoru essistinti n'ar fi unu nou resursu de castigu pentru omulu seracu?

Satele romanesci sunt peste totu lipsite de legumarii, in catu tierauii sunt siliti a cumpara si cele mai necessarie. Ne am ganditu vr'o data seriosu la acésta si ce mesuri s'au luatu?

Florarie, care in parte mare contribue la formarea gustului estetic, nu face, decatu si amaresce sufletulu cu reminiscentii'a timpului de sclavia. Jale, isma, petrusiu, calaperu, éta florile, ce le intalnesci mai desu.

Economia de vite, formeza celu mai poternicu articulu in viati'a tieranului. In tóte partile au strabatutu soiurile mai bune de vite, numai noi am remasu in starea primitiva séu am degeneratu. Caii au devenitu maitie [1]). Porcii cei rosii nu ne mai parasescu, cá se lasa loculu la alte soiuri mai bune. ect. —

Este principiu recunoscutu, ca vitele frumóse storcu simpati'a ómeniloru; éra cele urate antipatia.

[1]) Pentru ce nu staruimu si noi pe langa guvernu, cá se tramita si prin sate romanesci armasari cum face prin cele sasesci si unguresci.

De a ci vine maltratarea viteloru, care contribue multu la selbatacia.

N'ar' fi lucru umanu, déca am cauta se impedecamu si acestu flagelu?

Se staruimu déru cá scól'a de agronomia proiectata se se infiintieze catu mai curendu si se deschida cursuri gratuite pentru invetiatori, cari se transplanteze cu o óra mai inainte principiile economice in comune.

d) Venituri comunale.

Aruncurile comunali, cum am disu storcu si ultim'a para, ce ar' poté-o economisá plugariulu. Cá se nu i-o smulgemu si acésta, si cá se inceteze abusurile impreunate cu repartitiunile si essecutiunile loru este necessariu a se creá in totu loculu venituri comunali. Fora multa bataia de capu se gasescu atari mediléce in tóte comunele. Cá se nu lasu multu de ganditu voiu specificá catev'a.

Cá banii incasati din diferite pedepse, se nu se bea, si se nu intre in buzunarie straine, se se fortieze autoritatile respective a da socotéla despre densii in intervale scurte inaintea obscei. Arendile comunali se se licitéze numai dupa ce s'a facutu publicitate, catu se póte de intinsa chiaru si prin comunele vecine. Se nu se mai dé dupa sprencéana, si relasarile nedrepte se inceteze.

Multe comune au paduri intinse, care se pradéza fora nici o sistema. Din acestea cu rendu6la buna s'ar' poté vinde in totu anulu o suma de stangini in folosulu Comunei, (un cu unu fiorinu stanginulu). Mosiile comunale . . . .

Cu lupte si staruintia in multe comune s'ar' poté castig'a regalilile etc.

In fine controla sanitósa si nimicu de doritu.

e) Tacsarea bunturiloru spirituóse.

Cá se stirpimu o deprindere rea, o distractia immorale trebue se o inlocuimu cu alta, ca-ce atatu in lumea materiale, catu si morale golu nu remane. Se formulamu dér' distractii pentru poporu prin care se la desbaramu dela carciuma. Corporatiuni, carè insile si ar' taxa pe membri cu portari necuviintiose, n'ar' contribui pucinu. Órele libere ocupate prin instruire si jocuri ar' stirpi pofta de betia. Instructiunea ar' formá spiritulu si ar' desvatiá pe ómeni de a iscali acte prin care se osindescu ei insisi; éra jocurile ar' desvoltá musculatur'a si ar' propaga sanitatea [2]). Candu am poté intórce si pe cei in versta la conversatiuni serióse, ar' fi un'a din acuisitiunile cele mai mari [3]).

Cá se nu ne combata cu succesu evreii si alti carcimari ar' trebui se-i deprindemu a observa essactu statutele regulative despre carciume. Se nu tina deschisu pe candu preotulu inaltia vocea catra ceriu din fundulu altariului, nice se nu sufere ómeni beti in dughéna. Catu folosu n'am aduce poporului déca am poté isbuti, cá in dile de lucru se fia carcimele inchise pentru óspeti? Atunci ar' fi silitu fia-care se-si bea pacharulu de rachiu impreuna cu familii'a. S'ar' impedeca sume de escesse, ca-ce femeea are multa influintia asupr'a barbatului. Barbatulu insusi lipsitu de companioni s'ar' multiumi cu pucinu.

f) Industria.

Este unu adeveru istoricu, ca in imperii capitalele dau tonulu; éra in destricte orasiele. Cine posede orasiele, posiede tiér'a. Ori catu s'ar' abate cinev'a a demustrá contrariulu, fapt'a remane. Ne trebuescu orasie. Medilele de acuisitiune sunt industria si comerciulu. Crearea acestui'a sta mai pucinu in manile nóstre, fiinduca ne lipsescu capitalele; crearea industriei cere numai buna-vointia. Oper'a e mare si resultatele tardii. La lucru si

[2]) Lupta, petrecului si alte jocuri gimnastice, ce erau mai inainte, au disparutu. Reinvierea acestor'a si crearea altor'a, ar' avé de efectu reinviarea curagiului si a sanitatii. Statute regulate si aplicarea acestor'a in timpulu celu mai scurtu n'ar' lasa nimicu de doritu. — Invetiatorii si notarii ar' poté contribui multu, déca ar' voi.

[3]) Preotii i ar' poté intretiené spunendule din istorii, despre economia, despre afacerile comunale etc.

in cateva decenie, care sunt dile in viati'a poporuloru, resultatulu va fi in man'a nóstra. De s'ar' fi inceputu acésta opera de multu, acum am avé-o gat'a.

Copii talentati se-i scotemu din bratiele seraciei si miserii si se-i transplantamu in orasie. Se-i crescemu sub ochii nostri impreuna cu mestesiugulu si vomu avé intr'insii ómeni solidi si independinti. Acesti'a voru formá class'a atrei'a, pentru cari natiunile mari au versatu sudori de sange.

g) Credite.

Creditulu e sufletulu timpului, in care traimu. Cine n'are creditu se ruinéza. Lips'a de credite produce usiurari. Cametele colosale despóia. Resultatele despoierii sunt aservirea omului. Acésta rana se vindeca prin deschiderea de credite. Rutenii, cari au suferitu mai multu decatu toti de usurarii evrei, au creatu fonduri de imprumutu in tóte comunele contribuindu fiacare cu bani séu bucate. Din capitalulu adunatu se imprumuta acum cu interese fórte reduse. In Romani'a sub domni'a principelui Cusa inca se formasera asemenea fonduri, inse candu au inceputu a-si da ród'a au disparutu sub diferite forme. Cá se nu patimu si noi asemenea trebue se luamu din capu tóte mesurile de o sigurare.

Se potu deschide credite si in orasiu, inse se luamu precautiuni, cá multele formalitati se nu aduca spese care impreuna cu interesele se intréca capitalulu, cum se intempla acum cate odata cu imprumuturile din fondulu orfanalu.

h) Ingrigirea de proletari.

Inmultirea populatiunii si alte cause crescu numerulu celoru lipsiti de avere. Natiunile mari cum sunt germanii au luatu mesuri de timpuriu. S'au formatu societati, cari dispunu de fortie imense si ducu pe acesti ómeni in colonii. La noi, gratia ceriului, poma acum abia s'au aratatu simptome pe ici, colea. Desi pericululu nu e inca amenintiatoriu, cu tóte acestea e bene se ne gandimu, de pe acum.

Sunt cati-va ani decandu-o suma de cateva sute de vagabundi au fostu adusi cu escorta peste fronteria. Cei mai multi eran din tiér'a Oltului? Unu actu, ce-ti storce lacrimi, dér' justificatu, ca-ci nice unu statu nu voiesce, se aiba astufeliu de ospeti suparatiosi. Cá se nu se mai repetiésca asemenea mesuri politenesci, si cá se nu cademu nimerui spre greutate, n'ar' fi bine, se-i colonisamu cu rondu6la buna? Statulu romanu si proprietarii mari, cari au trebuintia de bracie pentru cultur'a pamentului, n'ar' fi dispusi a forma dintr'insii sate nóue?

Eu credu, ca n'ar' poté inspirá nimerui temeri, candu s'ar' colonisa gurile Dunarii cu romani, in locu de nemti. Acésta nu e unu lucru nou, ca-ci istori'a probéza, ca in toti timpii s'a premanitu populatiunea dela noi la ei si mai raru vice versa. Comune, cá Cuciulata, Comana etc. si tragu originea din Rumania. Persianari, Tohani etc. (sate acestea asiediate in pólele cétice ale Carpatiloru) sunt colonii tramise de Persianli si Tohanii din Ardélu.

Cá se nu mi se atribue din o parte séu din alta tendintie straine, termin cu intrebarea: Cum e mai bene, cá acesti nenorociti se devie servi si vagabundi prin orasie séu asiediati cu casa, cu mésa se cultive pamentulu?

i) Alte recepte.

Mintea sanetósa si buna-vointia ne mai pune la dispositia si alte arme. Candu proprietariulu amendeza pe omulu seracu cu 5 fl. de vita, o dosa de paragrafi l'ar' cura usioru de acésta pofta.

Candu Romanulu-si pune in risca tóta averea pentru cá se castige cu processu nesiguru o bucata de pamentu, o consultare sanetósa l'ar' face se intielega, ca-o pace strimba, e mai buna decatu o judecata drépta [4]). etc. etc. etc.

[4]) Preotii si invetiatorii ar' poté practica cu acesta ocasiune maxima Mantuitoriului: Pace intre ómeni.

k) Conclusiune.

Am disu din capulu locului, ca pentru vindecarea reului se ceru agajate poteri multe si mari. In consecuintia propunu infiintiarea unui clubu cu centrulu [5]) d. e. in Fagarasiu si cu radiele estinse in tóte comunele. [6]) Facu apelu la toti barbatii de bine se iea caus'a in seriosu, se intre in acestu clubu si dupa potintia se contribuesca la realisarea acestoru principie.

Aci este adeverata politica in impregiurarile sub care vecuimu. Vomu regenera poporulu, salvamu natiunea. Acésta intinerita se va radica ca unu singuru omu in momentulu decisivu si -si va eluptá cu succesu drepturile, ce-i competu dupa ecuitate.

Candu poporulu va simti mana buna-voitóre a Romanului, nu va mai produce spectacule scandalóse, cá cele cu stéguri si pene rosii. Elu va fi mandru, ca a produsu fii buni, si fii mandri, ca au avutu asemenea parinte. Eremiadele voru incetá. Cine voiesce, se me consóle, urmeze-mi!

Am disu

Ionu C. Tacitu
professoru.

Unu cchu la articulu: „Passivitatea in Districtulu Fagarasiului.“

In Nr. 65 alu acestei pretiuite foie se incerca orecine [1]) a mistificá desvoltarea si starea passivitatii in districtulu Fagarasiului, inse nu-lu ajuta argumintele, ca-ce ele nu-su nice verdi nice uscate.

Dér abstragundu de la acésta impregiurare, lucrulu in sene, respective passivitatea nostra, inca nu a ajunsu, nece batar la u'n'a trépta de esecutare cá se poti invinovatí seau chiaru condamná pre cinevasi din tier'a Oltului, facia de conclusiulu adunantiei romaniloru din 29 Juliu a. c., — afara de Dlu Stanciu, a carui colóre, pan' acum nu am potutu-o cunosce deorece nu a participatu nice bataru la o adunare districtuale; apoi incatu se referesce la cortesirile sale pentru c. Teleki, cu ajutoriulu lui Ddieu, nu numai ca au facutu unu fiasco grandiosu [2]) dér Dsa din acestu incidente si-a perdutu si cea pucina reputatiune — se nu dicemu incredere — ce a avutu-o pan' acum inaintea inteligintiei de aici [3]).

Ei, precum se amenti, desi nu a ajunsu passivitatea in districtulu Fagarasiului la stadiulu de realisare, — totusi unu patimasiu, ale carui ghiare i- se vedu din sacu, cuteza pre lunga affirmatiuni neprobate, a fesá pre amploiatii districtuali pana la insielatiuni tendentióse, incatu in urma ii face de tradatorii causei districtului memoratu.

Era noi la tóte aceste dechiaramu modestu si categoricu, ca: asertiunile dlui articulante suntu numai neadeverari, ergo mintiuni grose pan' atunci panacandu nu-si le va proba cu date positive; si-lu rogamu a descoperi cu numele pre amploiatii cei slabi de angeru. Totuodata credemu, ca insultarea nefundata a dlui articulante este netto efluxulu machinirei sale, ca-ce nu a isbutitu activitatea in districtulu Fagarasiului, unde si a facutu si dinsulu scoata [4]) aspirandu a fi alesu de deputatu la Buda — Pesta. — Indesiertu cá „Alice ijt bin“.

Baia de Crisiu, 19 Augustu 1872.

In vederea apelului ce este publicatu in acésta fóia natiunale, cu inima sangeranda trebue se-si revóce in memoria, fie-care romanu adeveratu calamitatile natiunei romane, provocate de domnii stepanitori! Eta caus'a omogena si asemenea celei de la Tofalau! ba — nu! este multu mai grozava, potemu dice nimicitória lovitur'a ce actualulu guvernu maghiaru sistematicesce da natiunei romane preste totu, — ca-ci la Tofalau au fostu lovite vreo 20—30 familie romane, ér aci, spre rusinea secliului si spre degradarea ómenimei, brutalismulu si ferocitatea a ajunsu la culme, a ajunsu sublimulu seu, déca si acest'a póte ave sublimu, a ajunsu a sugrumá instructiunea publica, pe carea n'a ajutat'o nici cu unu denariu, ci pururia i-a opusu tóte pedecele contrarie desvoltarii sale, — guvernulu maghiaru prin acésta fapta a lovitu instructiunea publica romanésca, nutrita cu sudórea crunta a poporului romanu din districtulu Zarandu, pe care degia cá si pe cele lalte popóra l'a dusu la sép'a de lemnu. Blamu, rusine si batjocura unui asemene guvernu! Fia cá acést'a sé-i remana ultim'a insulta ce a aruncat'o in faci'a romanimei! — In chipuiti-ve pentru Ddieu! sé sugrume invetiamentulu si instructiunea publica. Se mai póte scandalu cá acés'ta? Dér mai elocinti sunt faptele si cifrele. In 18 l. cr representantii'a gimnasiului romanu din Bradu a tienutu siedintia pentru staverirea bugetului pe anulu venitoriu scolasticu si pentru resolvirea altoru agende importante. Cu acésta ocasiune, presiedintele a adusu la conoscinti'a representantiei unu casu tristu care a implutu de suparare si ingrigire nu numai inimele membriloru, ci ale tuturoru romaniloru de bine si de anima. Este conoscutu ca poporulu acestui districtu, cu anima si simtieminte romanesci pe lenga tóta seraci'a sa, — inca in anulu 1862 a donatu imprumutulu de statu natiunalu din 1854 pentru infiintiarea unui gimnasiu romanu in Bradu, convinsu fiindu ca numai prin educatiune si cultura 'si póte sustiené natiunalitatea atátu de atacata. Desi din partea guvernului, dejá de la inceputu, adeca de la 1862, candu s'a planuitu infiintiarea gimnasiului, s'au pusu atátea pedece cáte nu mai s'au potutu pentru a impedecá realisarea ideii, si asiá pentru a impedecá cultur'a 'si inflorirea acestui poporu romanu, — conducatorii poporului prin tactic'a si ostenél'a loru estraordinaria au devinsu tóte pedecele si in anulu 1869 a infiintiatu gimnasiulu. Tóta averea gimnasiului este mosi'a Mihaleni, care cu privire la anii acesti rei, nu aduce mai multu de cátu cam 1000 fl. si percentele dupa 61,000 fl. in obligatiuni de statu ce le daruise comunele pentru fondu, dér cari percente — afora ca eran calculate in mon. conv. cu unificarea obligatiuniloru in v. a. si in pretiu redusu de 58.000 fl. nu facu mai multu de cátu pe 2.444 fl. pe anu; asiá dara totu venitulu anualu alu gimpasiului este cam 3.444 fl. v. a. Cu acesta suma s'a tienutu gimnasiulu din Bradu pana astadi, constandu numai din 4 classe si avendu edificiulu seu propriu pentru scóla. Deputatii acestui districtu in diet'a tierei au facutu propunere si au rogatu cas'a representantiloru pentru unu ajutoriu, celu pucinu de 4000 fl. pe anu; — acésta rogare a reptit'o si representantii'a catra guvernu si precum deputatii asia si ea, representantii'a, a constatatu cu date si documente ca gimnasiulu romanu din Bradu n'are mai multu venitu anuale, ér unu gimnasiu a-lu sustiené cu acésta suma este imposibilu; cu tóte acestea, precum guvernulu asia si maioritatea dietei a respinsu propunerea si rogarea deputatiloru si a representantiei, — dar representantii'a si intieleginti'a romana din acestu comitatu pentru acést'a n'a desperatu ci cu mari sacrificia si abnegare de sine, in mani'a domniloru de la potere a sustienutu gimnasiulu.

Pre la inceputulu anului presente inse preceptoratulu regiu din Halmagiu, a tramisu representantiei o provocatiune de solvire ca pana in 30 de dile se platésca 4.242 fl. pentru ca obligatiunile donate de poporu s'au transcrisu pe fondulu gimnasiului, adeca tacs'a de transcriere si timbru, cá competentia erariale. In contra acestei decisiuni, representantii'a a recursu la directiunea finantiale din Aradu' de unde inse a recursu representantii'a la ministeriulu de finantie fiendu in credintia tare, ca guvernulu va luá in considerare starea nefavorabile materiale a fondului gimnasialu, si déca din bugetulu statului, in care romanii contribue atáte milione, nici unu ajutoriu anuale de 4000 fl. nu voiesce a dá celu pucinu pentru unu scopu santu si pentru cultur'a poporului romanu, — va iertá acésta suma; dar representantii'a s'a insielatu amaru in sperantí'a sa, ca-ci in dilele trecute se tramise representantiei prin perceptoratulu regiu din Baia de Crisiu decisulu ministeriulu, prin care is impune ca sum'a sus atinsa de 4242 fl. pana in 30 dile se o platésca, ca-ci la din contra, se va detrage din percentele obligatiuniloru de statu, cari se platescu in doue rate prin perceptoratulu regiu din Baia din Crisiu. Luandu in considerare cele mai susu insirate, ca adeca gimnasiulu si pana acum cu cele 2.444 fl. cari le primesce de la perceptoratu in percentele obligatiuniloru de statu, numai cu mare necasu si greutate s'a potutu sustiené, si pe tóta d'a a fostu si este amenintiatu cu inchiderea si a celoru 4 classe din lips'a midilóceloru de intretienere, — vi poteti intipui, on. cetitori cu sufletu si anima romana, suprinderea deprimetória si amaritiunea ce a cuprinsu pe membrii representantiei intielegundu acésta ordinatiune a masterului guvernu maghiaru.

Dupa ce toti cei de facia de locu au priceputu intentiunea acestei ordinatiuni minsteriale, care nu este inchiderea provrisoria ci nimicirea totale a gimnasiului, acestui unicu focariu de cultura mangaere sufletésca pentru romanii din acestu districtu — dicu, dupace toti cei de facia au conoscutu tendinti'a periculósa a ordinatiunei, unu tempu au statu uimiti, cá omulu pe care pe neasteptate ilu ajunge unu periclu de mórte. In acésta tacere, unulu din membrii luandu cuventulu, a facutu propunerea pentru a apelá la toti romanii, cá fiecare dupa potintia se contribue pentru a poté suplini sum'a pretinsa de ministeriulu maghiaru si prin acést'a a scapá de perire uniculu gimnasiu romanu din acestu districtu care propunere s'a si primitu fora discusiune, cu unanimitate.

In adeveru, este unu lucru tristu, fórte tristu ca pre candu domnii de la potere, din bugetulu statului unde noi romanii platimu pe totu anulu cu milióne, pe teatrulu maghiaru si alte institute eschisivu maghiare cheltuescu maghiarii multe sute de mii, pe bulevarduri si pe alte lucruri de lucsu, menite pentru desfatarile desburdatiloru si aristocratiloru maghiari; cheltuescu si risipescu milióne, pentru corumperea poporului numai pentru cá se se sustiena la carma; cu unu cuventu, pre candu stepanirea, spre scopuri separatistice si chiar spre daun'a salutei comune publice cheltuesce, cu milióne din sudórea poporului, — pentru cultur'a poporului romanu nu numai ca nu da nici unu cruceriu, ci ea insasi lucra intr'acolo, ca unde bietii romani cu sudórea loru au infiintiatu vre-o scóla, si acesa se se nimicésca!! dér n'avemu ce face fora a fi cu rabdare si a pune sperantia in bunulu Ddieu, unicului de la care asteptamu dreptate si pedepsirea pecatului. Dabit Deus hisquoque finem!

Dar — foradelegile, nedreptatile si apesarile ce se facu romaniloru din partea guvernului maghiaru, sunt tuturoru romaniloru atátu de bine conoscute in cátu despre acestea a scrie mai pe largu, afu cu totulu de superfluu; in locu de acestea pe cari toti cei cu inima, cu simtiu si cu caracteru romanu amaru le simtimu: me adresezu catra toti romanii si a nume catra capii bisericesci, pré santiele loru metropolitii si episcopii, catra consistoria, catra preoti si epitropii bisericeloru si deosebi catra femeile romane din cóce si din colo de Carpati, si-ii rogu cu tóta stim'a, ca dupa cetirea apelului representantiei gimasiului din Bradu indreptatu catra toti romanii, toti dupa potintia se ajute representantiei pentru a poté scapá gimnasiulu — de mórte, la carea este condamnatu déca nu va poté platí cele 4242 fl. pretinse de ministeriulu maghiaru, carele prin acésta pretensiune vre sé stinga lumin'a ce in mani'a inimiciloru nostri a inceputu a lumina acestu districtu puru romanu si pe romanii din giuru, cari seculi au fostu tienuti in intunerecu de inimicii natiunei nóstre pentru cá astfelu se se póta ingrasiá din sudórea bietiloru romani!

Sumele incurse sunt a se tramite, dupa cum se vede in apelu, domnului Georgiu Secula, advocatu cá epitropulu fondului gimnasialu in Baia de Crisiu, ori la Redactorii foiloru natiunale, cari fara indoiéla vor avé bunatate a le primí si a le inaintá sus numitului epitropu.

In sperantia ca toti romanii precum cei din cóce asia si fratii cei de din colo de Carpati, conoscundu periculu ce amenintia acestu gimnasiu romanu, nu vor pregetá, a concurge fie-care dupa potintia si vor depune denariulu loru pe altariulu culturei natiunale, si asiá in scurtu timpu platindu pretensiunea ministeriului maghiaru din ajutórele benevóle ale romaniloru, se potemu esclamá din anima:

Se traiesca mantuitorii gimnasiului romanu din Bradu, — ér inimicii nostri se se convinga, ca romanii pentru inflorirea natiunei si cultur'a poporului sunt totu de un'a gatá a-si sacrificiá si crucerilu din urma.

Romani din patru anghiuri! veniti a salvá onórea si a sustiené lumin'a natiunala, pe carea intunereculu vre s'o cuprinda, pe carea vre s'a stinga unu masteru guvernu, unu guvernu fora frico de judecat'a istoriei culturale.

Era voi domniloru stepanitori, cari atátu de bine sciti a nimici totu ce tinde la cultura, prosperare si instructiune, poteti fi mandri, ca ati isbutitu a mai infige unu pumnalu in anima'a natiunei romane, — cu o maiestria pentru carea si consiliarii Imperiului Sórelui ve va invidiá!

---

[5]) In tóte capitalele districteloru scauneloru si comitateloru.

[6]) N'ar' strica déca acésta mesura s'ar estinde asupra tierii intregi. R.

[1]) Lu — cam cunoscemu pre voce.

[2]) Si — a vediutu visulu cu ochii.

[3]) Ddieu nu da cu bat'a.

[4]) Inse fara birtasiu.

Deschideti-ve animile, romaniloru, betrani, barbati, juni, teneri, si ajutati si mantuiti pre maic'a natiune, persecutata si lovita de despotii lumei!

Sigismundu Borlea m. p.
protonotariulu si deputatulu
comitatului Zarandu.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 24 aug. Societatea academica romana -si continua lucrarile pana la finea lui Aug. — Guberniulu a provocatu prefecturele se dè pasporte la jidanii ce voru a trece in America. Choler'a se cam latiesce, inse nu cu mare furia.

Min. Costaforu e autorisatu a tracta pentru in copciarea calei ferate cu Austro-Ungari'a. Tempu frumosu, cereale destule, vinu bunu, ér' papusioiu berechetu se speréza.

— Petersburg, 31 Augustu. — Diariulu „Invalidulu rusu" publica discursulu tiarului, tienutu la 25 Augustu catre represintantii Cosaciloru de la Donu. Tiarulu dice ca in acestu momentu nu esiste nici unu periclu pentru linistea tierei, „Cá s'a-sicuru si mai multu pacea — a adausu imperatorele — facu un caletoria in strainetate. Se speramu c'acésta caletoria nu va remané fara resultatu pentru Rusia." Congresulu de statistica s'a 'nchisu.

— Madrid, 1 Septembre. — Resultatulu completu alu alegeriloru pentru Cortesi este celu urmatoriu: 294 radicali, 76 republicani, 14 alfonsisti si 9 conservatori dinastici.

— Belgrad, 1 Septembre. — Presiedintele tribunaleiui din acestu orasiu, Marco Lazarevici, e numitu ministru de interne. „R."

Varietati.

— Prea Santi'a Sea P. Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovici petrece de trei dile in mijloculu nostru.

Prea Santi'a Sea P. Episcopu alu Caransebesiului Ioanu Popasu a sositu Marti dimineti'ia in mijloculu nostru.

Scopulu venirei amenduroru Preasantitiloru PP. Episcopi este dupa cum suntemu informati tienerea sinodului episcopescu si a consistoriului apelatoriale.
„T. R."

— Marti 15/27 Augustu a. c. in sal'a redutei aici dede prim'a representatiune d. I. D. Ionescu cu trup'a sa.

Program'a pieseloru prenuntiate facù de sal'a theatrului erá mai plina cá alta data. — D. Ionescu satisfacù pe deplinu asteptarile. In „Cocon'a Chiritia" Cantioneta comica cu cantece, ne reproduse pe cocón'a betrana cu multa dibacia, ér' in „Tieranulu de munte cantioneta nationala" D. Ionescu sciù se reproduca minunatu entusiasmulu si peste totu characteriulu celu nobilu alu poporului romanu. In pies'a „Doi ochi am iubitu, Romantia de Dr. Ventura", I. D. Ionescu ne arata, cá posede unu finu simtiu musicalu si o voce melodiósa si poternica. Succesulu fù eclatantu cá alu unui artistu poporalu de mare sperantia. —

Sambat'a trecuta d. Ionescu -si ecsecutá program'a totu cu multiumirea publicului, cantionete vodevile si comedie, cum „Kaliken-berga", „Ciobanulu la oi" „Pandurulu cersitoriu" si „Herscu Boccegiu". In 3 Sept. „Adio la Brasiovu! imnu nationale de Vulpescu, musica de Flechtenmacher si alte 4 bucati, inca afara placere si d. Ionescu fù intempinatu cu semne de aplause, buchete, si cununi de flori pelunga suveniru, cá respunsu la adio.

Sambata in 7 Sept. ad. adi séra, va mai produce d. Ionescu in folosulu Stipendistiloru romani din locu vro 4 piese „Barbu lautariu" O chirios gaitanis", „Amploiatulu scosu din postu" „Soldanu vitézu", cari, credemu, ca voru fi cercetate pe intrecute de on. publicu in favórea fondului publicu.

Dupa acésta representatiune, d. Ionescu are de cugetu a face un'a calatoria prin partile locuite de Romani din Austri'a-Ungari'a, pana si la Marmati'a, si déca va presenta poporului piese si cantece animatórie la virtuti, la munca, la eroismu nationale si la concordia mai cu deosebire la iubire de cultura, de meseri, de arte si industria, la reuniuni spre a se smulge din miserie cu poteri unite la intreprinderi, va fi bineprimitu si salutatu si de viitorime, cá unu maiestru nunumai intru misiunea de a nobilá gustulu si delectá spiritulu, ci si in solidarea caracteréloru, ce se astépta dela asemene misiune. —

— (Din „Istori'a critica a Romaniloru",) de dlu B. P. Hasdeu, fasciór'a II, editiune de lucsu, diece cóle de tiparu in dóue columne pretiulu 3 fl. Acésta facsióra va cuprinde: marc'a dinastica a Munteniei, — muntenii in baladele poporale serbe si bulgare, — rolulu comercialu alu Munteniei in epopei'a germana Niebelungenlied, — Arabi'a si Négr'a, numele poetica alu Munteniei in evulu mediu, — Cara-ifiacu si Cara-Bogdanu, — Mauro-vlachii, — adeverulu istoricu in descalecarea lui Negru-voda la Campu-lungu, — Negruvoda si Romulu, — Radu-Negru si cronicariulu Greceanu, — Originile monastiriloru Tismén'a, Cotmén'a, Cozia, Campu-lungu etc. — Geneologi'a Besarabiloru de la 1300 pana la 1400, — Istori'a santului Nicodemu, — Istori'a si fantanele islandese din secolulu XII, — Olteni'a in Constantinu Porfirogenetu, — rolulu romanescu alu marei negre — actiunea naturei a supra omului in Muntenia etc.

— (Congressulu internationale statisticu) conchiamatu in St. Petrupole si-a deschisu siedintele sale la 22. a. l. c. Presiedintele Semenow a salutatu pre representantii coadunati din tóte partile lumei. La acestu congressu Ungari'a a fostu representata prin urmatorii J. J. Beer oficiante cancelariu, Ales. Havas, consilieriu la ministeriulu de interne. Carolu Keleti, siefulu sectiunei statistice, Joane Hunfalvy Joane Pompery, membrii academiei maghiare; unu professoru din Zagrabi'a; Ales. Konek, prof, la universitate si Josifu Kórösi.

— (Una intemplare ne mai audita.) Jurnalulu „Tageblatt" comunica urmatórea intemplare: „Sunt patru-spre-diece dile ca feme'a unui lucratoriu a nascutu unu baetu. A unu-spre-diecea di dupa nascere totu acea'si femea, care de multu parasise patulu lehusiei, mai nascu unu alu duoilea copilu, in timpulu candu se ocupa cu afacerile gospodariei. Intemplarea vení asia pe neasceptate, incatu nu se potu dá indata ajutoriulu necesariu, si precum se dice acésta a fostu si caus'a cá femea a muritu carendu apoi. Alu duoilea copilu este inse si acum sanetosu cá si celu nascutu cu unu-spre-diece dile inainte. „P."

Mai nou. Opositiunea din dieta din caus'a coruptiuniloru la alegeri vre se parasésca in corpore diet'a, pana candu nu se va face alegere cu tóta libertatea. In partit'a de reforme Fridericu Podmaniczky e alesu de presied., cont. Juliu Csáky notariu, Juliu Károly e sufletulu partitei, care cu clerulu va lua atitudine, pana acum va avé numai vr'o 25 deputati. Sassii facu clubu deosebitu. Romanii din Ungari'a ar' trebui se constitue clubu nationale romanu deosebitu de tóte cluburile si se protesteze la or-ce mesuri s'ar' aduce in contra intereseloru natiunii romane. Avemu lipsa cu totii de acésta; ori se nu calce nici unu romanu in dieta, cá se nu fimu martori si candu s'ar' legiui condemnarile natiunei si apoi fora protestu. Ore n'ar' fi mai bine cu o pétra de móra in dunare, de catu cu „igen" la asuprirea nationale? —

Min. Pauler e numitu min. de justitia si Trefortu min. de instructiune. Judele curiei Georgiu Mailath (romanu de vitia) e presied., si c. Ioan Cziraky vicepresied. la cas'a de susu, la cas'a de diosu va fi Bittó presied. ca e recomendatu de Deak in Clubu.

Adunarea in Berlinu se va ocupa cu republica, internationalea si cu catolicismulu sén caus'a romana fora indoéla, sanctionandu trialliantia asuprale. —

Nr. 331—1872 1—3

Escriere de concursu.

Organisanduse cu inceputulu l. Octobre 1872 scólele triviali din Monoru si Borgo Prundu, — in tienutulu districtului Nasaudu — in scóle normali de patru classe cu 4 invetiatori, si cu limb'a de-invetiamentu romana, acum de ocamdata suntu a se ocupá la fiacare din acéste 2 scoli dana statiuni de invetiatori, pentru care se escrie concursu pe 25 Septembre 1872 stilulu novu.

Salariulu annuale pentru unu atare postu de invetiatoriu este de 500 fl. v. a. fara alte accidentie. —

Doritorii de a ocupa unu atare postu in cererile loru, indreptate catra administratiunea fondurilor scolare din Nasaudu, au a documenta cu testimonii legali:

I. Cumca suntu romani si sciu perfectu limb'a romana, care e limb'a propunerei, apoi céle 2 limbi ale patriei, séu celu pucinu cea germana,

2. cumca au avutu si au o portare morale si politica nepatata,

3. cumca suntu deplinu calificati pentru invetiatori normali, si cei, cari pana acumu ar fi sierbitu cu succesu bunu in districtulu Nasaudului séu la veruna scóla normale dein alte locuri se voru preferi.

Suscéperea aceloru invetiatori va fi pentru primii 3 ani — cá ani de proba — numai provisoria, ér dupa acei trei ani, cari se voru aflá ca au corespunsu, vor fi denumiti definitivu cu dreptu de pensiuni.

Dein siedinti'a Comisiunei administratore de fond. scolare tienuta in Nasaudu in 30 Augustu 1872.

Presiedintele Secretariulu
Gregoriu Moisi Stef. Timoc.
vicariu eppescu forraneu.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului vacantu de invetiatoriu gr. c. dein Magura Districtulu Naseudului se escrie concursu pana in 15 Septembrie st. n.

Emolumentele sunt urmatoriale: 150 fl. leafa, 6 orgie de lemne si cortelu liberu. Doritorii de a ocupá acésta statiune au a atestá: a) moralitatea, b) studiale facute si absolvirea preparandiei, c) aplicatiunea de pana acum. Celi ce voru fi sierbitu cá invetiatori cu succesu bunu voru fi preferiti.

Presidiulu comisiunei scolastece.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a elementaria de confesiunea gr. cath. din Mititeiu districtulu Nasaudului cercului scolastecu alu Zagrei cu limb'a de invetiamentu romana, se deschide concursu pona la 15 Octobre 1872.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu annuale de 120 fl. v. a., afora de acésta cortelu naturale cu gradina pentru legume, si 6 orgii de lemne.

Competitorii au de a se adresá cu petitiunile timbrate si provediute cu testimoniulu de preparandia si moralitate catra comisiunea scolastéca de confesiunea gr. cath.

Din siedinti'a comisiunei scolastece de confesiunea gr. cath.

Mititeiu in 4 Augustu 1872.

Basiliu Sioldea,
paroch cá presiedinte.

N-ru 387. 2—2

Concursu.

La stipendiulu de 600 fl. v. a., votatu de representanti'a generale a fostiloru granitieri din regimentulu romanu I. pentru absolvirea unui institutu pedagogicu mai inaltu, si carele prin repunasarea stipendistului Valeriu Ardeleanu deveni vacantu, se escrie concursu pana la 20 Septembre a. c. stilulu nou. Concurentii voru avé se dovedésca 1. cu testimoniu de botezu, ca sunt fii de granitieri din fostulu regimentu romanu I. de granitia, 2. cu testimoniu de maturitate, ca au absolvitu cu succesu bunu studiale gimnasiale, 3. cu unu testimoniu dela unu medicu graduatu, ca sunt deplenu sanetosi.

Suplicele, la cari se se mai adauga inca si unu reversu, ca stipendistulu dupa absolvirea studialoru pedagogice va servi cá invetiatoriu la scólele granitiaresci din fostulu regimentu romanu I. de granitia, se se adreseze subscrisului Comitetu.

Din siedinti'a Comitetului administr. de fond. scol. granitiaresu din fostulu regimentu romanu I, tienuta la 28 Augustu 1871.

Cursurile

la burs'a in 6 Sept. 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 24	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 71	„ „
Augsburg	—	—	107 „ 75	„ „
Londonu	—	—	109 „ —	„ „
Imprumutulu nationale	—	—	66 „ 25	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			71 „ 30	„ „
Obligatiunile rurale ungare			82 „ —	„ „
„ „ temesiane			81 „ —	„ „
„ „ transilvane			80 „ —	„ „
„ „ croato-slav.			83 „ 75	„ „
Actiunile bancei	—	—	886 „ —	„ „
„ creditului	—	—	341 „ 70	„ „

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Co tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.